

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 88.429 van 29 juni 2000
in de zaak A. 54.276/IX-1938.**

In zake : 1. Katelijne SMETS,
2. Koen SMETS,
die woonplaats kiezen bij
advocaat G. MARINUS,
kantoor houdende te MORTSEL,
Pieter Reypenslei 25

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de
minister van Justitie,
die woonplaats kiest bij
advocaat P. PEETERS,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Brederodestraat 13.

D E R A A D V A N S T A T E , I X e K A M E R ,

Gezien het verzoekschrift dat Katelijne SMETS en Koen SMETS op 29 oktober 1993 hebben ingediend om de nietigverklaring te vorderen van de beslissing neergelegd in een brief van 30 augustus 1993 waarbij de toelating geweigerd wordt om hun naam te veranderen in SMETS DE CONINCK;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door adjunct-auditeur W. WEYMEERSCH;

Gelet op de beschikking van 1 september 1999 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de regelmatig gewisselde laatste memories;

Gelet op de beschikking van 9 mei 2000 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 5 juni 2000;

Gehoord het verslag van kamervoorzitter J. DE BRABANDERE;

Gehoord de opmerkingen van advocaat S. SACRÉ, die loco advocaat G. MARINUS verschijnt voor verzoekers, en van advocaat Fr. VAN NUFFEL, die loco advocaat P. PEETERS verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het andersluidend advies van auditeur W. WEYMEERSCH;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat de gegevens van de zaak kunnen worden samengevat als volgt :

1.1. De verzoekers werden respectievelijk geboren op 8 november 1972 en 4 augustus 1975. Bij hun geboorte kwam de afstamming enkel langs moederszijde vast te staan.

1.2. Luidens de niet betwiste verklaringen van verzoekers worden zij op 2 december 1991 door hun natuurlijke vader, Walter DE CONINCK, erkend. De rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen homologeert deze erkenning bij vonnis van 1 april 1992. De randmelding

ervan door de ambtenaar van de burgerlijke stand geschiedt op 11 juni 1992.

1.3. De verzoekers vragen op 25 februari 1993, bij monde van hun raadsman, aan de minister van Justitie om hun naam te mogen veranderen. Zij voeren aan dat daardoor hun vaderlijke afstamming mede uitgedrukt zal worden terwijl het verschil in naam met de andere afstammelingen van Walter DE CONINCK behouden blijft, dat zij daarbij niet alleen een maatschappelijk belang maar ook een moreel belang hebben, hierin bestaande dat zij niet langer meer als "aangenomen zoon" en "aangenomen dochter" van Gilberte SMETS vermeld zullen worden in officiële documenten en dat de vader van verzoekers zich officieel akkoord verklaard heeft met de naamsverandering, in welke zin ook is gereageerd door zijn andere kinderen.

1.4. Uit een onderzoek blijkt dat Walter DE CONINCK gehuwd is met Emilia MATHEUSSEN en dat beiden verblijven in Groot-Brittannië.

1.5. Op 30 augustus 1993 wordt de bestreden beslissing medegedeeld aan de verzoekers. Voor de weigering worden de volgende redenen opgegeven: "Enerzijds is geen blijk gegeven van de instemming van de echtgenote van de heer DE CONINCK Walter, uw vader. Anderzijds is het zo dat het naar Belgisch recht ongebruikelijk is een dubbele naam te dragen samengesteld uit de naam van de moeder en de naam van de vader".

2. Over de gegrondheid van het beroep.

2.1. Overwegende dat de bestreden weigeringsbeslissing steunt op twee motieven; dat elk van die motieven, verondersteld dat het in rechte en in feite gefundeerd is, volstaat om die beslissing te dragen; dat alle middelen die verzoekers aanvoeren gericht zijn

tegen ofwel het ene ofwel het andere weigeringsmotief; dat bijgevolg telkens minstens één middel, gericht tegen ieder der twee motieven, gegrond moet zijn om tot de nietigverklaring van de bestreden beslissing te kunnen leiden;

2.2. Overwegende dat verzoekers tegen het tweede weigeringsmotief, erin bestaande dat het naar Belgisch recht ongebruikelijk is een dubbele naam te dragen samengesteld uit de naam van de vader en die van de moeder, in hun verzoekschrift één middel, namelijk het vijfde, aanvoeren : schending van -thans- de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, de artikelen 8 en 14 van het EVRM, artikel 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen en afwezigheid van materiële motieven; dat zij met verwijzing naar artikel 358, §§ 1 en 2, van het Burgerlijk Wetboek betogen dat de mogelijkheid bestaat tot behoud van een bestaande achternaam, met toevoeging van een aanvullende achternaam na de vestiging of de vaststelling van een nieuwe band van afstamming, dat een onderscheid van enerzijds geadopteerde kinderen en anderzijds in overspel verwekte kinderen die door de natuurlijke vader worden erkend, ten aanzien van die laatsten niet objectief gerechtvaardigd is en dus discriminerend is en dat, aangezien hen aldus een recht wordt geweigerd, de in het middel aangevoerde bepalingen en beginselen geschonden zijn; dat verzoekers in hun memorie van wederantwoord preciseren dat zij niet de erkenning van een subjectief recht vragen, in tegenstelling met wat het geval was in het door de verwerende partij aangehaalde arrest nr. 26.854, KINT, van 23 juli 1986, dat de Raad van State bevoegd is om zich over het beroep uit te spreken en dat zij artikel 358, §§ 1 en 2, van het Burgerlijk Wetboek enkel hebben ingeroepen om aan te tonen dat het geenszins ongebruikelijk is een samengestelde naam te gebruiken, daar het zelfs door de wetgever uitdrukkelijk werd erkend, dat er geen funda-

mentele verschillen bestaan tussen erkende en geadopteerde kinderen die beiden hun band van bloedverwantschap uitdrukkelijk erkend wensen te zien en dat het toevoegen van de naam van de vader wel moet worden beschouwd als een naamsverandering en niet als een toevoeging, welk motief in de bestreden beslissing trouwens niet werd aangehaald; dat zij in hun laatste memorie nog verwijzen naar recente gevallen waarin wel naamsveranderingen bestaande uit het toevoegen van een tweede familienaam werden toegestaan;

2.3. Overwegende dat de artikelen 2 en 3 van de wet van 15 mei 1987 betreffende de namen en voornamen, het volgende bepalen :

"Art. 2. Elke persoon die enigerlei reden heeft om van naam of voornamen te veranderen, kan daartoe aan de Minister van Justitie een met redenen omkleed verzoek richten.

Het verzoek wordt ingediend door de betrokkene zelf of door zijn wettelijke vertegenwoordiger.

Art. 3. De Minister van Justitie kan de voornaamsverandering toestaan indien de gevraagde voornamen geen aanleiding geven tot verwarring en de verzoeker of derden niet kunnen schaden.

De Koning kan de naamsverandering uitzonderlijk toestaan indien hij van oordeel is dat het verzoek op ernstige redenen steunt en dat de gevraagde naam geen aanleiding geeft tot verwarring en de verzoeker of derden niet kan schaden.";

2.4. Overwegende dat uit de zoëven aangehaalde wettekst blijkt dat de naamsverandering uitzonderlijk is; dat de Koning bijgevolg over een discretionaire bevoegdheid beschikt om te oordelen of het verzoek op ernstige redenen steunt, waarbij aan een aantal voorwaarden moet zijn voldaan : de gevraagde naam geeft geen aanleiding tot verwarring en kan de verzoeker of derden niet schaden; dat blijkens de parlementaire voorbereiding van de wet de onveranderlijkheid van de naam de regel moet blijven en de verandering de uitzondering;

2.5. Overwegende dat het tweede motief van de aangevochten beslissing alleszins juist is in die zin dat een enkele familienaam -die in tegenstelling met wat het geval is in andere rechtsstelsels enkel de afstamming van vaderszijde aangeeft- de regel is en een dubbele of samengestelde naam de uitzondering, zoals bijvoorbeeld bij adellijke patroniemen of bij adoptie; dat die laatste uitzondering met het geval van verzoekers slechts een oppervlakkige gelijkenis vertoont : verzoekers werden door hun biologische moeder geadopteerd maar van haar komt de bloedverwantschap in hun naam tot uiting, terwijl in het geval van adoptie en in de door verzoekers ingeroepen bepalingen van het Burgerlijk Wetboek het gaat om de louter adoptieve afstamming gecombineerd met een biologische -wettige of natuurlijke- afstamming; dat het in dat geval ook de toevoeging -of het behoud- betreft van een naam welke de geadopteerde reeds wettig draagt of gedragen heeft;

2.6. Overwegende dat uit de uiteenzetting van de verzoekers blijkt dat zij bij wijze van naamsverandering eigenlijk datgene wensen te bereiken waarin zij blijkbaar niet slagen via een burgerrechtelijke procedure, hetzij omdat de wet daarin niet voorziet, hetzij omdat bepaalde personen wier toestemming wettelijk vereist is deze niet willen verlenen, inzonderheid, de toestemming van de echtgenote van de natuurlijke vader;

2.7. Overwegende dat weliswaar in de rechtsleer als mogelijk motief van naamsverandering wordt vermeld, de wens om het kind de naam te geven van zijn juridische vader die niet op de gewone manier zijn naam kan overdragen of van de feitelijke vader die het kind niet kan of niet wenst te erkennen; dat, daargelaten de vraag of die voorbeelden op de onderhavige zaak toepasbaar zijn, er blijft dat naamsverandering naar de wil van de wetgever geen recht is maar een uitzondering moet

blijven; dat de uitvoerende macht tegen de wet zou ingaan door in een geval waar burgerrechtelijk de toevoeging van de naam van de vader niet mogelijk is, louter om reden van die onmogelijkheid een administratieve naamsverandering toe te staan;

2.8. Overwegende dat, ook omdat de naamsverandering de uitzondering moet blijven, het de Raad van State niet toekomt zich in de plaats van de regering te stellen bij de beoordeling van de motieven waaronder deze de naamsverandering al dan niet toestaat; dat om de hiervoren uiteengezette redenen het motief waarom de naamsverandering, meer bepaald door toevoeging van de naam van de vader aan de bestaande naam, niet werd aanvaard niet als onredelijk voorkomt; dat wijl dubbele familienamen inderdaad de uitzondering zijn, verzoekers niet ongelijk worden behandeld of gediscrimineerd omdat hen iets niet wordt toegestaan waarvoor zij niet in de wettelijke voorwaarden verkeren om er een recht op te kunnen laten gelden; dat een eventuele discriminatie uit de wet zelf voortvloeit; dat ten slotte uit de door verzoekers in hun laatste memorie aangehaalde voorbeelden niet valt af te leiden of het om personen gaat die precies in dezelfde omstandigheden verkeren als zij zelf; dat het middel niet gegrond is;

2.9. Overwegende dat uit het niet gegrond bevinden van het vijfde middel volgt dat het tweede motief van de bestreden beslissing overeind blijft,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 2.

De kosten van het beroep, bepaald op achtduizend frank, komen ten laste van verzoekers.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op negenentwintig juni 2000, door de IXe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	J. DE BRABANDERE,	kamervoorzitter,
	L. HELLIN,	staatsraad,
	J. BOVIN,	staatsraad,
Mevr.	S. VAN AELST,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

S. VAN AELST.

J. DE BRABANDERE.